ಕೆ. ಬಿ. ಶಿವತಾರಕ್ *

ತುಮಕೂರು ಜಿಲ್ಲಾ ಪ್ರದೇಶದ ಹಳೇ ಶಿಲಾಯುಗ ಸಂಸ್ಕೃತಿ

ತುಮಕೂರು ಜಿಲ್ಲೆಯ ಏಕೈಕ ಹಳೇ ಶಿಲಾಯುಗದ ನೆಲೆ ಕಿಬ್ಬನಹಳ್ಳಿಯಾಗಿದ್ದಿತು. ಇತ್ತೀಚಿನ ಸರ್ವೇಕ್ಷಣೆಯಲ್ಲಿ ಹಲವು ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಶಿಲಾಯುಗ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯ ಅವಶೇಷಗಳು ದೊರೆಕಿದ್ದು ತುಮಕೂರು ಜಿಲ್ಲಾ ಪ್ರದೇಶದ ಇನ್ನೂ ಹಲವಾರು ಸ್ಥಳಗಳಲ್ಲಿ ಈ ಮಾನವನು ನೆಲೆಸಿದ್ದನೆಂಬ ಅಂಶ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ತಿಳಿದು ಬರುತ್ತದೆ. ಇಲ್ಲಿ ದೊರಕುವ ಹಲವು ಶಿಲಾ ಮಾದರಿಗಳು ಆದಿಮಾನವನಿಗೆ ತನ್ನ ಆಯುಧ ತಯಾರಿಕೆಗೆ ಉಪಯುಕ್ತ ಕಚ್ಚಾವಸ್ತುವನ್ನು ಒದಗಿಸಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಿತೆಂಬ ಅಂಶ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ತಿಳಿಯುತ್ತದೆ. ಇಲ್ಲಿ ದೊರೆತ ವಿವಿಧ ವರ್ಗದ ಕಲ್ಲುಗಳಿಂದ ಹಲವು ಮಾದರಿ ಆಯುಧಗಳನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸಿರುವುದು ಕಾಣಬರುತ್ತಿದೆ. ಅಂತಹ ಪ್ರಮುಖ ಆಯುಧಗಳೆಂದರೆ ಕೈಗೊಡಲಿ, ಸೀಳುಗತ್ತಿ, ಮೊನಚಾದ ಚಕ್ಕೆ ಆಯುಧ, ಕೊಕ್ಕಿನಾಕಾರದ ಆಯುಧ, ಮಚ್ಚುಗತ್ತಿ, ಕೊಚ್ಚುಗತ್ತಿ ದುಂಡಾದ ಹೆರೆಯುವ, ಸೀಳಿದ, ಕೊರೆಯುವ ಆಯುಧಗಳು ಇತ್ಯಾದಿ. ಈ ಆಯುಧಗಳನ್ನು ಬಳಸಿ ಆದಿಮಾನವನು ತನ್ನ ಆಹಾರವನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸಿ ಕೊಂಡುದ್ದೇ ಅಲ್ಲದೆ, ತನ್ನನ್ನು ತಾನು ದುಷ್ಟ ಜಂತು ಗಳಿಂದಲೂ ರಕ್ಷಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದ ಈ ಮಾನವನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಪಡಿಸಿದ ಆಯುಧಗಳು ದೊರಕುವುದರಿಂದ ಈ ಮಾನವನ ಜೀವನ ಕ್ರಮವೂ ಕಾಲಾನುಕ್ರಮದಲ್ಲಿ ವಿಕಸಿತಗೊಂಡಿತೆಂಬ ಅಂಶ ತಿಳಿಯುತ್ತದೆ.

ಭೌಗೋಳಿಕ ಲಕ್ಷಣ

ತುಮಕೂರು ಜಿಲ್ಲೆಯು ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯದ ಬಯಲು ಸೀಮೆಗಳ ಒಂದು ಜಿಲ್ಲೆಯಾಗಿದ್ದು ತನ್ನದೇ ಆದ ವಿಭಿನ್ನ ಪ್ರಾಕೃತಿಕ ಸಂಪತ್ತನ್ನು ಹೊಂದಿದೆ. ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ಇರುವ ಬೆಟ್ಟಗುಡ್ಡಗಳು, ದಟ್ಟವಾದ ಅರಣ್ಯ, ಪೀಠಭೂಮಿ, ಮತ್ತು ಎತ್ತರವಾದ ತೋಪುಗಳು ಈ ಭೂಭಾಗದ ಭೌಗೋಳಿಕ ಲಕ್ಷಣಗಳು.

ತುಮಕೂರು ಜಿಲ್ಲೆಯ ಉತ್ತರಕ್ಕೆ ಆಂಧ್ರಪ್ರದೇಶದ ಅನಂತಪುರ ಜಿಲ್ಲೆ ಪಶ್ಚಿಮಕ್ಕೆ ಚಿತ್ರದುರ್ಗ, ಚಿಕ್ಕಮಗಳೂರು ಮತ್ತು ಹಾಸನ ಜಿಲ್ಲೆಗಳೂ, ದಕ್ಷಿಣಕ್ಕೆ ಮಂಡ್ಯ ಜಿಲ್ಲೆ, ಪೂರ್ವಕ್ಕೆ ಬೆಂಗಳೂರು ಮತ್ತು ಕೋಲಾರ ಜಿಲ್ಲೆಗಳು ಸರಹದ್ದು ಪ್ರಾಂತ್ಯಗಳಾಗಿವೆ.

ತುಮಕೂರು ಜಿಲ್ಲೆಯ ಒಂದು ಅಸಾಮಾನ್ಯ ಭೌಗೋಳಿಕ ವಿಭಾಗದ ಅಂಶವೆಂದರೆ, ತುಮಕೂರು ಜಿಲ್ಲೆಗೆ ಸೇರಿದ ಪಾವಗಡ ತಾಲ್ಲೂಕು ಜಿಲ್ಲೆಯ ಭೂಭಾಗಕ್ಕೆ ಯಾವ ಕಡೆಯಿಂದಲೂ ಸಂಬಂಧವನ್ನು ಪಡೆಯದೆ ಉತ್ತರ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾಗಿರುವುದು. ಪಾವಗಡ ತಾಲ್ಲೂಕು ಆಂಧ್ರ ಪ್ರದೇಶದ ಅನಂತಪುರ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಭೂಭಾಗದಿಂದ ಸುತ್ತುವರಿಯಲ್ಪಟ್ಟಿದ್ದು, ಪಶ್ಚಿಮದಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಸ್ವಲ್ಪ ಭೂಭಾಗ ಚಿತ್ರದುರ್ಗ ಜಿಲ್ಲೆಗೆ ತಾಗಿದೆ. ಪಾವಗಡ ತಾಲ್ಲೂಕು ತುಮಕೂರು ಜಿಲ್ಲೆಯ ಭೂಭಾಗವಾದರೂ ಸಹ ಜಿಲ್ಲೆಯಿಂದ ಹೊರತಾಗಿದೆ. ಜಿಲ್ಲೆಯು ತನ್ನದೇ ಆದ ಪ್ರಕೃತಿ ಸಂಪತ್ತು, ಜಲಸಂಪತ್ತು, ಅರಣ್ಯ ಸಂಪತ್ತು, ಪ್ರಾಣಿ ಸಂಪತ್ತು ಮತ್ತು ಹವಾಮಾನವನ್ನು ಹೊಂದಿದೆ. ಈ ಪ್ರಕೃತಿ ಲಕ್ಷಣಗಳು ಆದಿಮಾನವನ ಜನಜೀವನಕ್ಕೆ ಬಹು ಪೂರಕವಾಗಿದ್ದವು.

---

* ಉಪನ್ಯಾಸಕರು, ಪ್ರಾಚೀನ ಇತಿಹಾಸ ಮತ್ತು ಪುರಾತತ್ವ ವಿಭಾಗ, ಸೈಂಟ್ ಮೇರೀಸ್ ಸಿರಿಯನ್ ಕಾಲೇಜು, ಬ್ರಹ್ಮಾವರ-೫೭೬೨೧೩.

ಪ್ರಾಕೃತಿಕ ಸಂಪತ್ತು

ತುಮಕೂರು ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಹಲವು ಬೆಟ್ಟ ಗುಡ್ಡಗಳು ಹಬ್ಬಿದ್ದು, ಈ ಗುಡ್ಡಗಳು ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ಬಹು ಎತ್ತರವಾಗಿವೆ. ಜಿಲ್ಲೆಯ ಪೂರ್ವ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಉತ್ತರ-ದಕ್ಷಿಣವಾಗಿ ಒಂದು ಸಾಲು ಹಬ್ಬಿದೆ. ಪಾವಗಡ ತಾಲ್ಲೂಕಿನ ಕಾಮನದುರ್ಗ ಬೆಟ್ಟದಿಂದ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗಿ ನಿಡುಗಲ್ಲು, ಮಿಡಿಗೇಶಿ, ಅವರ್ಗಲ್ಲು, ಮಧುಗಿರಿ, ಕೊರಟಗೆರೆ, ದೇವರಾಯನ ದುರ್ಗಗಳ ಮೂಲಕ ಸಾಗಿ ನಿಜಗಲ್ ಬೆಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಕೊನೆಗೊಂಡಿದೆ. ಜಿಲ್ಲೆಯ ಪಶ್ಚಿಮ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಮತ್ತೊಂದು ಸಾಲು ಹಬ್ಬಿದ್ದು ತಿಪಟೂರು ತಾಲ್ಲೂಕಿನ ಕಿಬ್ಬನಹಳ್ಳಿಯ ಬಳಿ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗಿ ಚಿಕ್ಕನಾಯಕನಹಳ್ಳಿ ತಾಲ್ಲೂಕಿನ ಮೂಲಕ ಸಾಗಿ ಚಿತ್ರದುರ್ಗದ ಬೆಟ್ಟಸಾಲಿಗೆ ಸೇರಿಕೊಂಡಿವೆ. ಈ ಬೆಟ್ಟಗುಡ್ಡಗಳ ಸಾಲುಗಳಲ್ಲಿ ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ಎತ್ತರವಾದ ಬೆಟ್ಟಗಳನ್ನು ಕಾಣಬಹುದು. ಇವುಗಳಲ್ಲಿ ಮಧುಗಿರಿ ದುರ್ಗವು ಜಿಲ್ಲೆಯ ಅತಿ ಎತ್ತರದ ಬೆಟ್ಟವಾಗಿದ್ದು ಇದರ ಎತ್ತರ ೧೧೨೭.೯ ಮೀ. ಜಿಲ್ಲೆಯ ಸಾಮಾನ್ಯ ಎತ್ತರವು ಸಮುದ್ರ ಮಟ್ಟದಿಂದ ಸರಾಸರಿ ೭೮೦ ಮೀ. ಇದೆ.

ಜಲ ಸಂಪತ್ತು : ತುಮಕೂರು ಜಿಲ್ಲಾ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಹುಟ್ಟಿ ಹರಿಯುವ ಯಾವುದೇ ಜೀವನದಿಗಳಿಲ್ಲ. ಕೆಲವು ಸಣ್ಣ ಪುಟ್ಟ ನದಿಗಳು ಬೆಟ್ಟ ಗುಡ್ಡಗಳಲ್ಲಿ ಹುಟ್ಟಿ ಬಯಲು ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಹರಿಯುತ್ತವೆ. ಬೇಸಿಗೆಯಲ್ಲಿ ಸುಳಿವು ಸಿಗದ ಈ ಹೊಳೆಗಳು ಹಲವಾರು ಕೆರೆಗಳಿಗೆ ನೀರನ್ನೊದಗಿಸುತ್ತವೆ. ಜಿಲ್ಲೆಯ ಹೆಸರಿಸಬಹುದಾದ ಪ್ರಮುಖ ನದಿಗಳೆಂದರೆ 'ಶಿಂಷಾ' ಮತ್ತು 'ಜಯಮಂಗಲಾ'.

ಈ ನದಿಗಳ ಜೊತೆಗೆ 'ಉತ್ತರ ಪಿನಾಕಿನಿ', 'ಕುಮದ್ವತಿ' ಮತ್ತು 'ವೇದಾವತಿ' ನದಿಗಳು ಕೂಡ ತುಮಕೂರು ಜಿಲ್ಲಾ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಹರಿದು ಈ ಭೂಭಾಗಕ್ಕೆ ನೀರನ್ನುಣಿಸುವುದೇ ಅಲ್ಲದೆ ಇಲ್ಲಿನ ಜನರ ಬದುಕಿನ ಜೀವನಾಡಿಗಳಾಗಿಯೂ ಪರಿಣಮಿಸಿವೆ.

ಭೂಗರ್ಭ ಸಂಪತ್ತು : ತುಮಕೂರು ಜಿಲ್ಲೆ ಉತ್ಕೃಷ್ಟ ಭೂಗರ್ಭ ಸಂಪತ್ತನ್ನು ಹೊಂದಿರುವ ಭೂಭಾಗವಾಗಿದೆ. ಆಗಾಗ ಈ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಭೂಗರ್ಭ ವಿಜ್ಞಾನಿಗಳು ಕೈಗೊಂಡ ಸರ್ವೇಕ್ಷಣೆಯಿಂದಾಗಿ ಇಲ್ಲಿ ದೊರೆಯುವ ಭೂಗರ್ಭ ಸಂಪತ್ತಿನ ವಿವರಣೆಯನ್ನು ಪಡೆಯಬಹುದಾಗಿದೆ. ಜೊತೆಗೆ ಪುರಾತತ್ವಜ್ಞರೂ ಭೂಗರ್ಭ ಸಂಪತ್ತಿನ ಮಾಹಿತಿಯನ್ನು ನೀಡಿದ್ದಾರೆ.

ಜಿಲ್ಲೆಯ ಹಲವು ಭಾಗಗಳಲ್ಲಿ ವಿವಿದ ಮಾದರಿಯ ಮಣ್ಣು ಮತ್ತು ಶಿಲಾಸಂಪತ್ತನ್ನು ಕಾಣಬಹುದು. ಶಿರಾ, ಮಧುಗಿರಿ ಮತ್ತು ಚಿಕ್ಕನಾಯಕನಹಳ್ಳಿಯ ಉತ್ತರ ಮತ್ತು ಪೂರ್ವ ಭಾಗವನ್ನು ಬಿಟ್ಟರೆ ಉಳಿದೆಲ್ಲಾ ಕಡೆ ಭೂಮಿ ಗಡುಸಾಗಿದೆ. ಜಿಲ್ಲೆಯ ದಕ್ಷಿಣ ಮತ್ತು ಉತ್ತರ ಭಾಗವು ಕೆಂಪು ಬಣ್ಣದ ಮಣ್ಣನ್ನು ಹೊಂದಿದ್ದರೆ ಶಿರಾ ಮತ್ತು ಪಾವಗಡದ ಪಶ್ಚಿಮ ಭಾಗಗಳು ಕಪ್ಪು ಮಣ್ಣಿನಿಂದ ಕೂಡಿದೆ. ಜಿಲ್ಲೆಯ ಪೂರ್ವ ವಲಯದಲ್ಲಿ ಮರಳು ಮಿಶ್ರಿತವಾದ ಮಣ್ಣಿನಿಂದ ಕೂಡಿದೆ. ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ಗಡುಸಾದ ಚಿಟ್ಟಕಲ್ಲು ಭೂಮಿಯ ಸ್ವಲ್ಪ ಆಳದಲ್ಲಿ ವಿಸ್ತಾರವಾಗಿ ಹರಡಿದೆ. ಪಾವಗಡದ ಪೂರ್ವಭಾಗದಲ್ಲಿ ಈ ಚಿಟ್ಟಕಲ್ಲು ಕಪ್ಪು ಬಣ್ಣದ್ದಿದ್ದು ಅಭ್ರಕದ ಅಂಶವನ್ನು ಹೊಂದಿದೆ. ಉಳಿದ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಚಿಟ್ಟಕಲ್ಲು ಬಿಳಿಯಾಗಿದ್ದು ಶ್ವೇತಾಭ್ರಕ ಪದರಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿರುವುದು ತಿಳಿಯುತ್ತದೆ.

ತುರುವೇಕೆರೆ ಮತ್ತು ಚಿಕ್ಕನಾಯಕನಹಳ್ಳಿಯ ಭೂಭಾಗದಲ್ಲಿ ಬೆಣಚುಕಲ್ಲಿನ ಹರಳುಗಳಿಂದ ಕೂಡಿದ ಭೂಮಿ ಇದೆ. ಈ ಭಾಗದ ಶಿಲಾಖಂಡದಲ್ಲಿ ಪ್ರಾಚೀನ ಅಗ್ನಿ ಶಿಲಾಖಂಡಗಳೂ ಇದ್ದು ಇವು ಚಿತ್ರದುರ್ಗ ಮತ್ತು ಧಾರವಾಡ ಜಿಲ್ಲಾ ಶಿಲಾಮಾದರಿಯನ್ನು ಹೋಲುತ್ತವೆ. ಅತಿ ಗಡುಸು ಅಲ್ಲದ ಮೃದು ಪದರಗಳಿರುವ ಶಿಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಮಾದರಿಯ ಸಮ್ಮಿಶ್ರಲೋಹ ಕಣಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿದೆ. ಅಭ್ರಕ, ಸಿಲಿಕಾ ಮತ್ತು ಅಲ್ಯೂಮಿನಿಯಂ ಜಾತಿಯ ಹೊಳಪುಳ್ಳ ಖನಿಜಾಂಶಗಳು ಈ ಮಾದರಿಗಳಲ್ಲಿವೆ.

ಚಿಕ್ಕನಾಯಕನಹಳ್ಳಿಯ ಪೂರ್ವಕ್ಕೆ ಹಬ್ಬಿರುವ ಬೆಟ್ಟಸಾಲು ಉತ್ಕೃಷ್ಟ ಜಾತಿಯ ಕಲ್ಲನ್ನು ಹೊಂದಿದೆ. ಬಾಣಸಂದ್ರದ ಸಮೀಪ ಸುಮಾರು ೪೦ ಕಿ.ಮೀ.ಗಳಷ್ಟು ಭಾಗ ಇಂತಹ ಕಲ್ಲನ್ನು ಹೊಂದಿದೆ. ಇದೇ ಶಿಲಾ ಸಂಪತ್ತು ಬೇರೊಂದು ಪರಿವರ್ತನೆಯಿಂದಾಗಿ ಸುಣ್ಣಕಲ್ಲಾಗಿದ್ದು ಹುಳಿಯಾರು ಪ್ರದೇಶವು ಇಂತಹ ಕಲ್ಲನ್ನು ಹೊಂದಿದೆ. ಬೆಳ್ಳಾರ, ಬುಕ್ಕಾಪಟ್ಟಣ ಮತ್ತು ಮಾನಂಗಿ ಪ್ರದೇಶದ ಇದೇ ಶಿಲಾಸಂಪತ್ತು ಕಂದು ಬಣ್ಣದಿಂದ ಕೂಡಿದ್ದು ಖನಿಜಾಂಶವನ್ನು ಹೊಂದಿದೆ. ಇಂತಹಾ ಶಿಲಾ ಸಂಪತ್ತು ಅಗ್ನಿಪರ್ವತಗಳ ಅವಶಿಷ್ಟ ಜಾತಿಯ ಕಲ್ಲುಗಳಾಗಿವೆ.

ತುರುವೇಕೆರೆಯ ನೈಋುತ್ಯಕ್ಕೆ ಸುಮಾರು ಒಂದು ಕಿ.ಮೀ. ಅಗಲ ಹಾಗೂ ೮ ಕಿ.ಮೀ.ಗೂ ಹೆಚ್ಚು ಭೂಭಾಗದಲ್ಲಿ ಕರೇಕಲ್ಲು ಗುಡ್ಡವಿದೆ. ಈ ಶಿಲೆಯು ಕಪ್ಪು ಬಣ್ಣದಲ್ಲಿದ್ದು ಗಡುಸು ಮತ್ತು ಬೆಣಚು ಜಾತಿಯ ಶಿಲಾಕಣಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿದೆ.

ಜಿಲ್ಲೆಯ ದಕ್ಷಿಣ ಪೂರ್ವ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಕ್ಲೋಸ್‌ಪೇಟೆ ಗ್ರಾನೈಟ್ ಜಾತಿಯ ಹರಳು ಮಿಶ್ರಿತವಾದ ಹಾಗೂ ಹೊಳಪಿನ ಕಲ್ಲುಗಳು ಕಂಡುಬರುತ್ತವೆ.

ಸಸ್ಯ ಸಂಪತ್ತು : ತುಮಕೂರು ಜಿಲ್ಲಾ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ನಿತ್ಯಹರಿದ್ವರ್ಣದ ಕಾಡುಗಳಿಲ್ಲದಿದ್ದರೂ ಕುರುಚಲ ಗಿಡದ ಕಾಡುಗಳನ್ನು ಹಾಗೂ ಸಾಧಾರಣದ ಕಾಡುಗಳನ್ನು ಕಾಣಬಹುದಾಗಿದೆ. ಮಧುಗಿರಿ, ಬುಕ್ಕಾಪಟ್ಟಣ, ತೀರ್ಥಪುರ, ಮಂಚಲ್ದೊರೆ, ಹುಲಿಯೂರುದುರ್ಗ, ಕೊರಟಗೆರೆ ಹಾಗೂ ದೇವರಾಯನದುರ್ಗದ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ರಾಜ್ಯ ರಕ್ಷಿತ ಕಾಡುಗಳಿವೆ. ಈ ಕಾಡುಗಳಲ್ಲಿ ಶ್ರೀಗಂಧ, ಬೋಗಿ, ಧೂಪ, ಕರಚಿ ಅಥವಾ ಕಮ್ಮರ, ಜಾಲಾರಿ, ಹೊನ್ನೆ, ದಿಂಡಿಗ, ಕರಿಮತ್ತಿ, ಅಳಲೆ, ತೋರಮತ್ತಿ ಮುಂತಾದ ಗಿಡಮರಗಳನ್ನು ಕಾಣಬಹುದು. ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ಕುರುಚಲ ಗಿಡಗಳಾದ ಸೀತಾಫಲ, ತುಪ್ರ, ಮರಡಿ ಹಾಗೂ ಹುಣಸೆ ಮರಗಳು ಬೆಳೆಯುತ್ತಿವೆ.

ಪ್ರಾಣಿ ಸಂಪತ್ತು : ದಟ್ಟವಾದ ಕಾಡುಗಳು ಇಲ್ಲದಿರುವುದರಿಂದ ಇಲ್ಲಿನ ಕಾಡುಪ್ರಾಣಿಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ ಬಹಳ ಕಡಿಮೆ. ಆದರೂ ಕೆಲವೊಮ್ಮೆ ಹುಲಿ, ಚಿರತೆಗಳು ಕಂಡುಬರುತ್ತವೆ. ನರಿ, ತೋಳ, ಕತ್ತೆಕಿರುಬಗಳು ಹೆಚ್ಚಿನ ಸಂಖ್ಯೆಯಲ್ಲಿ ಪಾವಗಡ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಕಾಣಬಹುದಾಗಿದೆ. ತಿಪಟೂರು, ಚಿಕ್ಕನಾಯಕನಹಳ್ಳಿ ಮತ್ತು ಗುಬ್ಬಿ ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳ ಗುಡ್ಡಗಾಡುಗಳಲ್ಲಿ ಕರಡಿಗಳು ಆಗಾಗ ಕಂಡುಬರುತ್ತವೆ. ಇದೇರೀತಿ ಅಲ್ಪ ಸಂಖ್ಯೆಯಲ್ಲಿ ಜಿಂಕೆ, ಕಾಡುಕೋಣ, ಕಾಡುಹಂದಿ, ಮುಳ್ಳು ಹಂದಿಗಳು ಮಧುಗಿರಿ ಹಾಗೂ ಶಿರಾ ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳಲ್ಲಿ ಕಂಡುಬಂದಿವೆ.

ಪಕ್ಷಿಗಳು, ಮುಂಗಸಿ ಮತ್ತು ಮೊಲಗಳನ್ನು ಹೇರಳವಾಗಿ ಜಿಲ್ಲೆಯಾದ್ಯಂತ ಕಾಣಬಹುದಾಗಿದೆ. ಉರಗ ಜಾತಿಯಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಾ ಜಾತಿಯ ವಿಷಪೂರಿತ ಹಾಗೂ ವಿಷಪೂರಿತವಲ್ಲದ ಹಾವುಗಳು ಕಂಡುಬರುತ್ತವೆ.

ವಾಯುಗುಣ : ತುಮಕೂರು ಜಿಲ್ಲಾ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಯಾವುದೇ ಪ್ರಮುಖ ವಾಯುಮಾಪನ ಕೇಂದ್ರವಿಲ್ಲದಿದ್ದರೂ, ಇರುವ ಅಲ್ಪ ಪ್ರಮಾಣದ ಮಾಪನ ಕೇಂದ್ರಗಳು ಒದಗಿಸುವ ಮಾಹಿತಿಯಿಂದ ಈ ಪ್ರದೇಶದ ಹವಾಮಾನದ ಬಗ್ಗೆ ತಿಳಿಯಲು ಸಹಾಯಕವಾಗಿದೆ.

ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಮಾರ್ಚ್‌ನಿಂದ ಮೇ ತಿಂಗಳವರೆಗೆ ವಾತಾವರಣ ಅತೀ ಹೆಚ್ಚು ಉಷ್ಣಾಂಶ ಹೊಂದಿರುತ್ತದೆ. ಏಪ್ರಿಲ್ ತಿಂಗಳು ಅತೀ ಹೆಚ್ಚು ಉಷ್ಣಾಂಶ ಹೊಂದಿರುವ ತಿಂಗಳಾಗಿದೆ. ಈ ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ಪರಮಾವಧಿ ೪೦ ಅಥವಾ ೪೧ ಡಿಗ್ರಿ ಸೆಂಟಿಗ್ರೇಡ್ ಉಷ್ಣಾಂಶವಿರುತ್ತದೆ. ನೈಋುತ್ಯದ ಮುಂಗಾರು ಮಾರುತವು ಜೂನ್ ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ಬೀಸಲು ಪ್ರಾರಂಭವಾಗಿ ಉಷ್ಣಾಂಶ ಇಳಿಮುಖವಾಗುತ್ತಾ ಹೋಗುತ್ತದೆ. ಅಕ್ಟೋಬರ್‌ನಿಂದ ಫೆಬ್ರವರಿವರೆಗೆ ತಂಪು ವಾತಾವರಣವಿರುತ್ತದೆ. ಡಿಸೆಂಬರ್-ಅತಿ ಹೆಚ್ಚು ತಂಪು ವಾತಾವರಣವಿರುವ ತಿಂಗಳಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಈ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಸರಾಸರಿ ೯ ರಿಂದ ೧೦ ಡಿಗ್ರಿ ಸೆಂಟಿಗ್ರೇಡ್ ಮಾತ್ರ ಇರುತ್ತದೆ.

ಒಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಈ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಪ್ರಕೃತಿ ಸಂಪತ್ತು, ಇಲ್ಲಿ ದೊರೆಯುವ ಹಲವು ಮಾದರಿ ಶಿಲೆಗಳು, ಇಲ್ಲಿರುವ ಹಲವು ಬೆಟ್ಟಗುಡ್ಡಗಳು ಇದಕ್ಕೂ ಮಿಗಿಲಾಗಿ ಇಲ್ಲಿನ ವಾಯುಗುಣ ಮತ್ತು ನೀರಿನ ಆಸರೆಗಳೆಲ್ಲವೂ ಕಾಲಮಾನದುದ್ದಕ್ಕೂ ಮಾನವನಿಗೆ ಒದಗಿ ತನ್ನ ಜೀವನವನ್ನು ಸತ್ವಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಹಾಗೂ ಕುತೂಹಲಭರಿತವಾಗಿ ಸಾಗಿಸಲು ಅನುಕೂಲ ವಾಗಿದೆ.

ಹಳೇ ಶಿಲಾಯುಗ ಸಂಸ್ಕೃತಿ

ತುಮಕೂರು ಜಿಲ್ಲೆಯ ಬಾಣಸಂದ್ರದ ಭೂಪ್ರದೇಶದ ಭೂ ವಿಜ್ಞಾನ ಸರ್ವೇಕ್ಷಣೆಯನ್ನು ೧೯೦೦-೧೯೦೧ರಲ್ಲಿ ಭೂಗರ್ಭ ವಿಜ್ಞಾನಿ ವಿಧಿರಿಲ್‌ರವರು ಕೈಗೊಂಡು ಇಲ್ಲಿ ದೊರೆಯುವ ಪ್ರಮುಖ ಮಾದರಿ ಶಿಲೆಗಳೆಂದರೆ ಪದರಗಲ್ಲು, ಅಗ್ನಿಶಿಲೆ ಹಾಗೂ ಕಗ್ಗಲ್ಲುಗಳು ಎಂದು ತಿಳಿಸಿರುವರು. ಇವುಗಳಲ್ಲಿ ಪದರಗಲ್ಲಿನ ಅಂಶ ಅತಿ ಹೆಚ್ಚು ಎಂದು ಹೇಳಿರುವರು. ಕಬ್ಬಿಣದ ಅದಿರುಯುಕ್ತ ಸ್ಫಟಿಕ ಶಿಲೆಯು ಆಯುಧ ತಯಾರಿಕೆಗೆ ಯೋಗ್ಯವಾದ ಕಚ್ಚಾವಸ್ತು ವಾಗಿದ್ದಿತೆಂಬ ಪ್ರಮುಖ ಅಂಶ ಕೂಡ ವ್ಯಕ್ತವಾಗಿದೆ.

ಕಿಬ್ಬನಹಳ್ಳಿ ಮತ್ತು ಬಿಳಿಗೆರೆ ಪ್ರದೇಶಗಳ ಸರ್ವೇಕ್ಷಣೆ ಕೈಗೊಂಡು ಇಲ್ಲಿ ಇದ್ದ ಹಳೇ ಶಿಲಾಯುಗ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯ ನೆಲೆಯನ್ನು ೧೯೬೪ರಲ್ಲಿ ಭೂಗರ್ಭ ವಿಜ್ಞಾನಿಯಾದ ಪ್ರೊ. ಸಂಪತ್ ಐಯ್ಯಂಗಾರ್‌ರವರು ಬೆಳಕಿಗೆ ತಂದರು. ಈ

ನೆಲೆಯ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯತೆಯ ಬಗ್ಗೆ ವಿವರಗಳನ್ನು ನೀಡಿ ಇಲ್ಲಿ ದೊರೆತ ಶಿಲಾಯುಧಗಳ ಮಾದರಿ ಬಗ್ಗೆ ವಿವರ ನೀಡಿರುವರು.

ಸ್ಥಳೀಯವಾಗಿ ದೊರಕುತ್ತಿದ್ದ ಕಚ್ಚಾವಸ್ತು ಪ್ರಾಚೀನ ಅಲೆಮಾರಿ ಮಾನವನಿಗೆ ಅತ್ಯವಶ್ಯಕವಾಗಿ ಬೇಕಿದ್ದ ಆಯುಧಗಳನ್ನು ತಯಾರಿಸಲು ಉತ್ತೇಜನ ನೀಡಿರುವುದನ್ನು ಕಾಣಬಹುದು. ಹೀಗಾಗಿ ಈ ಪ್ರದೇಶ ಆಯುಧ ಉದ್ಯಮ ಕೇಂದ್ರವಾಗಿದ್ದಿತೆಂಬ ಅಂಶ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ತಿಳಿಯುತ್ತದೆ. ಕಿಬ್ಬನಹಳ್ಳಿ ಮತ್ತು ಬಿಳಿಗೆರೆ ಸುತ್ತಮುತ್ತಲಿನ ಇಳಿಜಾರಿನಲ್ಲಿ ಮಳೆಯ ಕೊರೆತದಿಂದ ಹೊರಬಂದ ಕಲ್ಲಿನ ಆಯುಧಗಳನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸಿರುವರು.

ಇಂತಹ ಶಿಲಾಯುಧಗಳನ್ನು ಪದರಗಲ್ಲು, ಬೆಣಚುಕಲ್ಲು ಹಾಗೂ ಕಗ್ಗಲ್ಲುಗಳಲ್ಲಿ ತಯಾರಿಸಿದ್ದು, ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಮುಖವಾದವುಗಳೆಂದರೆ ಕೊರೆಯುವ ಕೈಗೊಡಲಿ, ಮೊನಚಾದ ಚಕ್ಕೆ ಕಲ್ಲಿನ ಆಯುಧ, ಸೀಳುಗತ್ತಿ, ಕೊಕ್ಕಿನಾಕಾರದ ಆಯುಧ, ಮಚ್ಚುಗತ್ತಿ, ಕೊಚ್ಚುಗತ್ತಿ, ದುಂಡಾದ ಚಪ್ಪಟೆ ಆಯುಧ, ಅಗಲವಾದ ತೆಳುಚಕ್ಕೆ ಆಯುಧ, ಹೆರೆಗತ್ತಿ ಮತ್ತು ತಿರುಳಾಯುಧಗಳು.

ಇದೇ ಸ್ಥಳವನ್ನು ಮತ್ತೊಬ್ಬ ಭೂಗರ್ಭ ವಿಜ್ಞಾನಿ ಶ್ರೀ ಜಿ. ರಾಮರಾವ್‌ರವರು ೧೯೩೮ರಲ್ಲಿ ಮತ್ತೊಮ್ಮೆ ಪರಿವೀಕ್ಷಿಸಿ ಇಲ್ಲಿನ ಆಯುಧಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಮತ್ತಷ್ಟು ವಿವರಗಳನ್ನು ನೀಡಿರುವರು.

೧೯೫೮ರಲ್ಲಿ ಶ್ರೀಮತಿ ಅಲ್ಚಿನ್‌ರವರು ಇದೇ ಸ್ಥಳದ ಸರ್ವೇಕ್ಷಣೆ ನಡೆಸಿ ಕಿಬ್ಬನಹಳ್ಳಿಯಲ್ಲಿ ದೊರೆತಿರುವ ಆಯುಧಗಳು ಅತ್ತಿರಂಪಕ್ಕಂ ಹಾಗೂ ತಮಿಳುನಾಡಿನ ಇತರ ಸ್ಥಳಗಳಲ್ಲಿ ದೊರೆತಿರುವ ಆಯುಧಗಳನ್ನು ಹೋಲುತ್ತವೆಂದೂ ಹಾಗೂ ಇವುಗಳನ್ನು ತಯಾರಿಸಿರುವ ಬೆಣಚುಕಲ್ಲು ಒಂದೇ ಎಂದು ತಿಳಿಸಿರುವರು. ಕಿಬ್ಬನ ಹಳ್ಳಿಯ ಆಯುಧಗಳನ್ನು ವೈಜ್ಞಾನಿಕವಾಗಿ ಪರೀಕ್ಷಿಸಿ ಇಲ್ಲಿ ಕಚ್ಚಾಶಿಲೆ ಹೇರಳವಾಗಿ ದೊರಕುತ್ತಿದುದರಿಂದ ಇಲ್ಲಿನ ಹಳೇ ಶಿಲಾಯುಗದ ಮಾನವನು ಆತನ ದಕ್ಷಿಣ ಆಫ್ರಿಕಾದ ಸಂಬಂಧಿಗಳಂತೆ ಆಯುಧಗಳಿಗಾಗಿ ಸಿಗುವ ಸೂಕ್ತ ಕಲ್ಲಿಗೋಸ್ಕರ ಅಲ್ಲಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದು ಆಗಾಗ ನಿಗದಿತ ಸ್ಥಳಗಳಲ್ಲಿ ಆಯುಧ ತಯಾರಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದಿರಬೇಕೆಂದೂ ಊಹಿಸಿರುವರು. ಇಲ್ಲಿ ದೊರಕುವ ಅಪೂರ್ಣ ಆಯುಧಗಳು ಮತ್ತು ನಿರುಪಯುಕ್ತ ಕಲ್ಲು ಚಕ್ಕೆಗಳು ತಿಳಿಸುವಂತೆ ಹಳೇ ಶಿಲಾಯುಗದ ಮಾನವನು ಒಂದು ಸ್ಥಳದಲ್ಲೇ ಇದ್ದು ಆಯುಧಗಳನ್ನು ಪರಿಪೂರ್ಣಗೊಳಿಸಿ ಅಂತಹವುಗಳನ್ನು ಮಾತ್ರ ಕೊಂಡೊಯ್ಯುತ್ತಿದ್ದನೆಂಬ ಅಂಶ ತಿಳಿಯುತ್ತದೆ.

ಪ್ರೊ. ಎಂ. ಶೇಷಾದ್ರಿಯವರು ಕಿಬ್ಬನಹಳ್ಳಿಯಲ್ಲಿ ದೊರೆತಿರುವ ಶಿಲಾಯುಧಗಳ ಸಂಪೂರ್ಣ ಅಧ್ಯಯನ ಕೈಗೊಂಡು ಅವುಗಳ ಬಗ್ಗೆ ತಮ್ಮ ಮಹಾಪ್ರಬಂಧದಲ್ಲಿ ವಿಶ್ಲೇಷಿಸಿರುವರು. ತಿರುಳುಗಲ್ಲಿನಲ್ಲಿ ಮಾಡಿದ ಕೈಗೊಡಲಿಗಳು ಮೂರು ನಮೂನೆಯಲ್ಲಿದ್ದು ಅವುಗಳನ್ನು ಅಬ್ಬೆವಿಲಿಯನ್ ಹಾಗೂ ಅಶ್ಯೂಲಿಯನ್ ತಂತ್ರಗಳಿಂದ ತಯಾರಾದವುಗಳು ಎಂದು ತಿಳಿಸಿರುವರು.

ಒಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಕಿಬ್ಬನಹಳ್ಳಿ ಮತ್ತು ಬಿಳಿಗೆರೆಗಳು ಹಳೇ ಶಿಲಾಯುಗದ ಆಯುಧ ಉದ್ಯಮ ಕೇಂದ್ರಗಳಾಗಿದ್ದುವೆಂಬ ಅಂಶ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ತಿಳಿಯುತ್ತದೆ. ಆದಿ ಮತ್ತು ಮಧ್ಯಹಳೇ ಶಿಲಾಯುಗಗಳ ಬಗ್ಗೆ ನಿರ್ದಿಷ್ಟವಾಗಿ ವಿವರಿಸುತ್ತಾರಾದರೂ ಅಂತ್ಯ ಹಳೇಶಿಲಾಯುಗದ ಬಗ್ಗೆ ಹಲವಾರು ಭಿನ್ನಾಭಿಪ್ರಾಯಗಳನ್ನು ನೀಡಿರುವರು.

ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ದೊರೆತ ಹಳೇ ಶಿಲಾಯುಗ ನೆಲೆಗಳು

ತುಮಕೂರು ಜಿಲ್ಲೆಯ ಹಲವು ಭಾಗಗಳು ಹಳೇ ಶಿಲಾಯುಗ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯ ವಿಭಾಗವಾಗಿದ್ದಿತೆಂಬ ಅಂಶ ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಕೈಗೊಂಡ ಪ್ರಾಗೈತಿಹಾಸಿಕ ಸರ್ವೇಕ್ಷಣೆಯಿಂದ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ತಿಳಿದುಬಂದಿದೆ. ಇಲ್ಲಿ ಹಳೇ ಶಿಲಾಯುಗದ ಅವಶೇಷಗಳು ದೊರೆಕಿದ್ದು ಇವುಗಳ ವರ್ಗೀಕರಣವು ಆದಿ ಹಳೇ ಶಿಲಾಯುಗ, ಮಧ್ಯ ಹಳೇ ಶಿಲಾಯುಗ ಮತ್ತು ಅಂತ್ಯ ಹಳೇ ಶಿಲಾಯುಗಕ್ಕೆ ಸೇರಿದವುಗಳಾಗಿವೆ ಎಂದು ನಿರ್ದಿಷ್ಟವಾಗಿ ಹೇಳಬಹುದಾಗಿದೆ. ಸರ್ವೇಕ್ಷಣೆಯ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಸ್ಥಳಗಳು ಕಡಿಮೆ ಸಂಖ್ಯೆಯಲ್ಲಿ ಶಿಲಾಯುಧಗಳನ್ನಿತ್ತಿದ್ದರೆ ಮತ್ತೆ ಕೆಲವು ಸ್ಥಳಗಳಲ್ಲಿ ಬಹುಸಂಖ್ಯೆಯ ಮತ್ತು ವಿವಿಧ ಮಾದರಿಯ ಆಯುಧಗಳನ್ನು ಕಾಣಬಹುದಾಗಿದೆ. ಹೆಚ್ಚು ಸಂಖ್ಯೆಯಲ್ಲಿ ಆಯುಧಗಳು ದೊರೆಯುವುದರಿಂದ ಇವು ನಿರ್ದಿಷ್ಟವಾಗಿ ನೆಲೆಗಳಾಗಿದ್ದುವೆಂಬುದು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ತಿಳಿಯುತ್ತದೆ. ಇಂತಹ ನೆಲೆಗಳ ಪ್ರಾಕೃತಿಕ ಹಿನ್ನೆಲೆಯನ್ನು ಅರಿಯಲು ಇಲ್ಲಿ ದೊರೆತಿರುವ ಶಿಲಾಯುಧಗಳು ಬಹು ಉಪಯೋಗಿಯಾಗಿವೆ. ಇಲ್ಲಿರುವ ಹಲವು ಸರೋವರಗಳು

ಆಗಿನಿಂದಲೂ ಮಾನವನಿಗೆ ನೀರನ್ನೊದಗಿಸುವ ಕೇಂದ್ರವಾಗಿದ್ದಿರಬಹುದೆಂಬ ಅಂಶ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ತಿಳಿದುಬರುತ್ತದೆ.

ಆದಿ ಹಳೇ ಶಿಲಾಯುಗ ಸಂಸ್ಕೃತಿ

ಆದಿ ಹಳೇಶಿಲಾಯುಗ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯ ಶಿಲಾಯುಧಗಳನ್ನು ತಿಪಟೂರು ತಾಲ್ಲೂಕಿನ ಹರೇನಹಳ್ಳಿ, ಹೊನ್ನೇಮಾರನಹಳ್ಳಿ ಮತ್ತು ಬೊಮ್ಮೇನಹಳ್ಳಿ, ಮಧುಗಿರಿ ತಾಲ್ಲೂಕಿನ ಅವರ್ಗಲ್ಲು, ಗುಟ್ಟೆ ಮತ್ತು ಚಿಕ್ಕೇಗೌಡನರೊಪ್ಪ, ಪಾವಗಡ ತಾಲ್ಲೂಕಿನ ವೈ. ಎನ್. ಹೊಸಕೋಟೆ, ತುಮಕೂರು ತಾಲ್ಲೂಕಿನ ಸೀಗೆಹಳ್ಳಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲವೇ ಆಯುಧಗಳು ದೊರೆತಿದ್ದು ಈ ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಇದ್ದಿತೆಂಬುದು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಗುಬ್ಬಿ ತಾಲ್ಲೂಕಿನ ಅಪ್ಪಾನಹಳ್ಳಿ, ದೊಡ್ಡಗುಣಿ, ಮೂಗನಾಯಕನಕೋಟೆ, ಮಾರಶೆಟ್ಟಿಹಳ್ಳಿ, ಗಳಿಗೆಕೆರೆ, ಶಿವಪುರ, ಓಬಳಾಪುರ ಮತ್ತು ಮಂಚಲ್ದೊರೆಗಳಲ್ಲಿ ದೊರೆತಿರುವ ವಿವಿಧ ಮಾದರಿ ಆಯುಧಗಳಿಂದಾಗಿ ಈ ಸ್ಥಳಗಳು ಅತಿ ಪ್ರಮುಖ ನೆಲೆಗಳಾಗಿದ್ದವೆಂಬ ಅಂಶ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ತಿಳಿಯುತ್ತದೆ.

ಈ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಮುಖವಾಗಿ ದೊರೆತಿರುವ ಶಿಲಾಯುಧಗಳೆಂದರೆ ಕೈಗೊಡಲಿ, ಸೀಳುಗತ್ತಿ, ಮಚ್ಚುಗತ್ತಿ, ಹೆರೆಗತ್ತಿ, ಈಟಿ, ದುಂಡಾದ ಚಪ್ಪಟೆ ಆಯುಧ, ಮೊನಚಾದ ಚಕ್ಕೆಕಲ್ಲಿನ ಆಯುಧ, ಕೊಚ್ಚುಗತ್ತಿ, ತೆಳುಚಕ್ಕೆ ಆಯುಧ, ಬೈರಿಗೆ ಇತ್ಯಾದಿ. ಈ ಆಯುಧಗಳನ್ನು ಪದರಗಲ್ಲು, ಅಗ್ನಿಶಿಲೆ ಹಾಗೂ ಕಗ್ಗಲ್ಲುಗಳಲ್ಲಿ ತಯಾರಿಸಲಾಗಿದೆ. ಮೂಗನಾಯಕನ ಕೋಟೆ(ಗುಬ್ಬಿ ತಾಲ್ಲೂಕು)ಯಲ್ಲಿ ದೊರೆತಿರುವ ಒಂದು ಕೈಗೊಡಲಿಯು ಅಬ್ಬೆವಿಲಿಯನ್ ಮಾದರಿಯಲ್ಲಿದ್ದು ಅದನ್ನು ಕಬ್ಬಿಣದ ಅದಿರುಯುಕ್ತ ಸ್ಫಟಿಕ ಶಿಲೆಯಲ್ಲಿ ಸಿದ್ಧಪಡಿಸಲಾಗಿದೆ. ಮತ್ತೊಂದು ಶಿಲಾಯುಧವು ಯಕ್ಕಲಕಟೆ-ಕೈಮರ (ಗುಬ್ಬಿ ತಾಲ್ಲೂಕು)ದಲ್ಲಿ ದೊರಕಿದ್ದು, ಇದನ್ನು ಈಟಿಶಸ್ತ್ರ (Lanceolate) ಎಂದು ಗುರುತಿಸಲಾಗಿದೆ. ಇದನ್ನು ಹಿಡಿಕೆಗೆ ಕಟ್ಟಿಕೊಂಡು ಬಳಸಲಾಗುತ್ತಿತ್ತೆಂಬ ಅಂಶ ತಿಳಿಯುತ್ತದೆ.

ತಿಪಟೂರು ತಾಲ್ಲೂಕು ಮತ್ತು ಗುಬ್ಬಿ ತಾಲ್ಲೂಕಿನ ನೆಲೆಗಳಿರುವ ಸುತ್ತಮುತ್ತಲ ಪ್ರದೇಶಗಳು ಗುಡ್ಡಗಳಿಂದ ಕೂಡಿದ್ದು, ಇಲ್ಲಿ ಬಿದ್ದ ಮಳೆನೀರು ಒಂದು ಕಡೆ ಶೇಖರವಾಗುತ್ತದೆ. ಹೀಗೆ ಶೇಖರಗೊಂಡ ನೀರು ವರ್ಷವಿಡಿ ಮಾನವನಿಗೆ ಉಪಯೋಗಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತಿದ್ದಿರಬೇಕು. ಆದ್ದರಿಂದ ಈ ಮಾನವನು ಇಂತಹ ಸರೋವರಗಳನ್ನು ಅವಲಂಬಿಸಿ ತನ್ನ ನೀರಿನ ಅವಶ್ಯಕತೆಯನ್ನು ಪೂರೈಸಿಕೊಂಡಿರಬೇಕೆಂಬ ಅಂಶ ತಿಳಿಯುತ್ತದೆ.

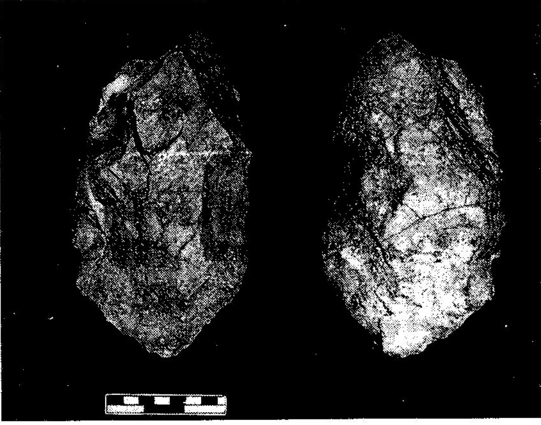
ಮಧ್ಯ ಹಳೇಶಿಲಾಯುಗ ಸಂಸ್ಕೃತಿ

ಮಧ್ಯ ಹಳೇ ಶಿಲಾಯುಗ ಸಂಸ್ಕೃತಿಗೆ ಸೇರಿದ ಹಲವು ನೆಲೆಗಳು ತುಮಕೂರು ಜಿಲ್ಲಾ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಇರುವುದು ತಿಳಿಯುತ್ತದೆ. ಗುಬ್ಬಿ ತಾಲ್ಲೂಕಿನ ಅಪ್ಪಾನಹಳ್ಳಿ, ಓಬಳಾಪುರ, ಗಳಿಗೆಕೆರೆ, ದೊಡ್ಡಗುಣಿ, ಮೂಗನಾಯಕನಕೋಟೆ, ಮಾರಶೆಟ್ಟಿಹಳ್ಳಿ, ಮಂಚಲ್ದೊರೆ, ಯಕ್ಕಲಕಟ್ಟೆ-ಕೈಮರ ಮತ್ತು ಶಿವಪುರ, ಮಧುಗಿರಿ ತಾಲ್ಲೂಕಿನ ಅವರ್ಗಲ್ಲು, ಮಿಡಿಗೇಶಿ ಮತ್ತು ಗುಟ್ಟೆ, ತಿಪಟೂರು ತಾಲ್ಲೂಕಿನ ಕರಡಿ, ಬೊಮ್ಮೇನಹಳ್ಳಿ, ಹರೇನಹಳ್ಳಿ ಮತ್ತು ಹೊನ್ನೇಮಾರನಹಳ್ಳಿ ಹಾಗೂ ಪಾವಗಡ ತಾಲ್ಲೂಕಿನ ನಿಡುಗಲ್ಲುಗಳಲ್ಲಿ ಈ ಸಂಸ್ಕೃತಿಗೆ ಸೇರಿದ ಶಿಲಾಯುಧಗಳನ್ನು ಶೋಧಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಮಧ್ಯ ಹಳೆ ಶಿಲಾಯುಗದ ಹಂತದಲ್ಲಿ ಪ್ರಾದೇಶಿಕವಾಗಿ ಹಾಗೂ ಸ್ಥಳೀಯವಾಗಿ ವೈವಿಧ್ಯತೆಯ ಉಪಕರಣಗಳನ್ನು ಸಿದ್ಧಮಾಡಿರುವುದು ತಿಳಿಯುತ್ತದೆ. ಈ ಕಾಲದ ಆಯುಧಗಳನ್ನು ಚಕ್ಕೆಗಳಿಂದ ತಯಾರಿಸಲಾಗಿದ್ದು, ಹೀಗೆ ತಯಾರಿಸುವಾಗ ಹಲವು ತಂತ್ರಗಳನ್ನು ಬಳಸಿರುವುದನ್ನು ಕಾಣಬಹುದು. ಅದೇ ರೀತಿ ಆಯುಧ ತಯಾರಿಕೆಯ ಕಚ್ಚಾವಸ್ತುವಿನ ಆಯ್ಕೆಯಲ್ಲೂ ಸಾಕಷ್ಟು ಬದಲಾವಣೆ ಕಾಣಬಹುದು. ತುಮಕೂರು ಜಿಲ್ಲಾ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ದೊರೆತಿರುವ ಆಯುಧಗಳನ್ನು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಬೆಣಚುಕಲ್ಲು ಮತ್ತು ಅಗ್ನಿಶಿಲೆಯಲ್ಲೂ ತಯಾರಿಸಿದವುಗಳಾಗಿವೆ. ಪ್ರಮುಖ ಮಾದರಿ ಆಯುಧಗಳೆಂದರೆ ಹೆರೆಯುವ ಆಯುಧ, ರಂಧ್ರ ಕೊರೆಯುವ ಆಯುಧ, ಮೊನೆಗಳು, ತಿರುಳಾಯುಧ ಹಾಗೂ ಇತರೆ ಮಾದರಿಗಳಲ್ಲಿವೆ. ಇವುಗಳ ಪ್ರಮುಖ ಮಾದರಿಯು ದುಂಡಾಗಿ ಆಯತಾಕೃತಿಯಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಮೊನಚಾಗಿರುವುದನ್ನು ಕಾಣಬಹುದು. ಒಮ್ಮೊಮ್ಮೆ ಆಮೆ ಚಿಪ್ಪಿನಾಕಾರದಲ್ಲಿ ಇರುವುದು ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ.

ಮೂಗನಾಯಕನಕೋಟೆ (ಗುಬ್ಬಿ ತಾಲ್ಲೂಕು)ಯಲ್ಲಿ ಆದಿ ಹಳೇ ಶಿಲಾಯುಗದಿಂದ ಮಧ್ಯ ಹಳೇ ಶಿಲಾಯುಗಕ್ಕೆ ಆದಂತಹ ಬೆಳವಣಿಗೆಯ ಹಂತವನ್ನು ಕಾಣಬಹುದಾಗಿದೆ.

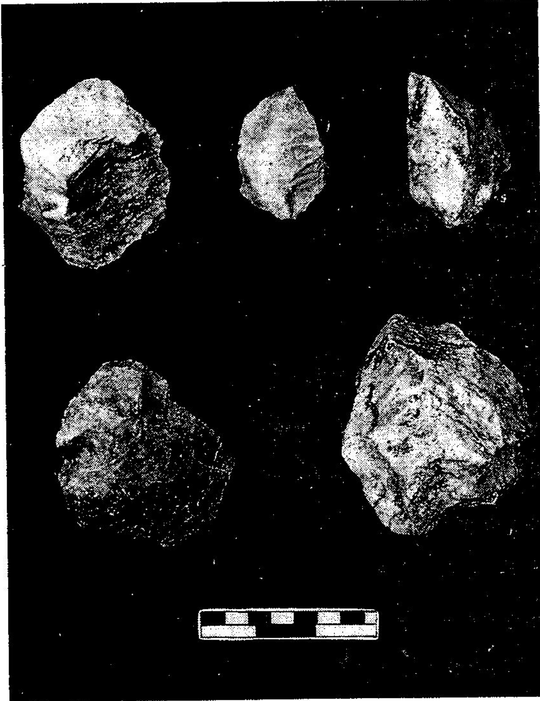
ಒಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಈ ಶಿಲಾಯುಧಗಳ ಮತ್ತು ಈ ನೆಲೆಗಳ

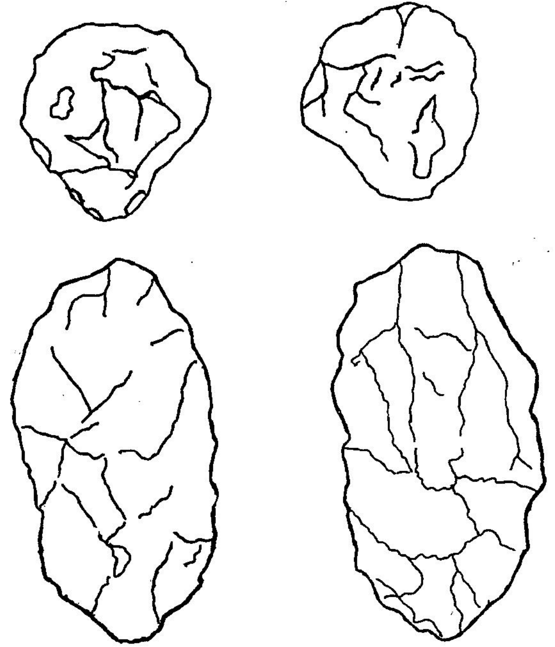
ಹಳೇ ಶಿಲಾಯಗ – ಕೈಗೊಡಲಿ, ಯಕ್ಕಲಕಟ್ಟೆ – ಕೈಮರ
ಗುಬ್ಬಿ ತಾಲ್ಲೂಕು, ತುಮಕೂರು ಜಿಲ್ಲೆ

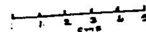

ಅಪ್ಪಾನಹಳ್ಳಿ, ಹಾಗಲವಾಡಿ ಹೋಬಳಿ
ಗುಬ್ಬಿ ತಾಲ್ಲೂಕು
ಹಳೇ ಶಿಲಾಯುಧಗಳು →

ಹಳೇ ಶಿಲಾಯುಧಗಳು, ದೊಡ್ಡಗುಣಿ
ಗುಬ್ಬಿ ತಾಲ್ಲೂಕು, ತುಮಕೂರು ಜಿಲ್ಲೆ

ಹಳೇ ಶಿಲಾಯುಗದ ಆಯುಧ : ಮೂಗನಾಯಕನ ಕೋಟೆ
ಗುಬ್ಬಿ ತಾಲ್ಲೂಕು

ಅಧ್ಯಯನ ಮಧ್ಯ ಹಳೇ ಶಿಲಾಯುಗ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯ ಮೇಲೆ ಹೆಚ್ಚು ಬೆಳಕು ಚೆಲ್ಲುವುದರಲ್ಲಿ ಸಂಶಯವಿಲ್ಲ.

ಅಂತ್ಯ ಹಳೇ ಶಿಲಾಯುಗ ಸಂಸ್ಕೃತಿ

ಪ್ರೊ. ಎಂ. ಶೇಷಾದ್ರಿಯವರು ಕಿಬ್ಬನಹಳ್ಳಿಯ ಅಂತ್ಯ ಹಳೇ ಶಿಲಾಯುಗದ ಸ್ತರವನ್ನು ಗುರ್ತಿಸುವುದರಲ್ಲಿ ಹಲವಾರು ಅನುಮಾನಗಳನ್ನು ಸೂಚಿಸಿರುವುದನ್ನು ಕಾಣಬಹುದು. ಕಿಬ್ಬನಹಳ್ಳಿಯು ಒಂದು ಪ್ರಮುಖ ಅಂತ್ಯಹಳೇ ಶಿಲಾಯುಗದ ನೆಲೆಯಾಗಿದೆ. ಅದೇ ರೀತಿ ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಹಲವಾರು ನೆಲೆಗಳು ದೊರೆತಿದ್ದು ಅಂತ್ಯ ಹಳೇ ಶಿಲಾಯುಗ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯ ಆಯುಧ ಉದ್ಯಮ ಕೇಂದ್ರಗಳೇ ಇದ್ದ ಬಗ್ಗೆ ಖಚಿತ ಮಾಹಿತಿ ಯನ್ನೊದಗಿಸಿವೆ. ಇಂತಹ ಒಂದು ಪ್ರಮುಖ ನೆಲೆ ಮೂಗ ನಾಯಕನಕೋಟೆ(ಗುಬ್ಬಿ ತಾಲ್ಲೂಕು).

ತುಮಕೂರು ಜಿಲ್ಲಾ ಪ್ರದೇಶದ ಹಲವು ಸ್ಥಳಗಳಲ್ಲಿ ಅಂತ್ಯ ಹಳೇ ಶಿಲಾಯುಗದ ಅವಶೇಷಗಳನ್ನು ಗುರ್ತಿಸಲಾಗಿದೆ. ಅವುಗಳೆಂದರೆ ಗುಬ್ಬಿ ತಾಲ್ಲೂಕಿನ ಅದ್ಲಗೆರೆ, ಅಪ್ಪಾನಹಳ್ಳಿ, ಉನಗನಾಲ, ಓಬಳಾಪುರ, ಕಾರೇಕುರ್ಚಿ, ಗಳಿಗೆಕೆರೆ, ತ್ಯಾಗಟೂರು, ತಿಪ್ಪಸಂದ್ರ, ಬಣ್ಣಿಗಾನಹಳ್ಳಿ, ಬೋಗಸಂದ್ರ, ಬಂಡನಹಳ್ಳಿ, ಮಾರಶೆಟ್ಟಿಹಳ್ಳಿ, ಮುದಿಪುರ, ಮೂಗನಾಯಕನಕೋಟೆ, ಮಂಚಲ್ದೊರೆ, ಯಲ್ಲಾಪುರ, ಯಕ್ಕಲಕಟ್ಟೆ-ಕೈಮರ, ವೀರಾಪುರ, ಸೌರನಕೋಟೆ, ಸಾಕ್ಸಂದ್ರ, ಹೂವಿನಕಟ್ಟೆ, ಹೊಸಕೆರೆ ಮತ್ತು ಶಿವಪುರ, ಚಿಕ್ಕನಾಯಕನಹಳ್ಳಿ ತಾಲ್ಲೂಕು, ಅಂಕನಬಾವಿ, ಸಾಲುಕಟ್ಟೆ ಮತ್ತು ಹೊಸಹಳ್ಳಿ, ಮಧುಗಿರಿ ತಾಲ್ಲೂಕು ಅವರ್ಗಲ್ಲು, ಗುಟ್ಟೆ ಮತ್ತು ಮಿಡಿಗೇಶಿ, ಕೊರಟಗೆರೆ ತಾಲ್ಲೂಕು ಇರಕಸಂದ್ರ ಕಾಲೋನಿ ಮತ್ತು ಗೊಲ್ಲರಹಟ್ಟಿ, ತಿಪಟೂರು ತಾಲ್ಲೂಕು ಕರಡಿ, ಬೊಮ್ಮೇನಹಳ್ಳಿ, ಸಿಡ್ಲೆಹಳ್ಳಿ, ಹರೇನಹಳ್ಳಿ, ಹೊನ್ನೇಮಾರನ ಹಳ್ಳಿ ಮತ್ತು ಶೆಟ್ಟಿಹಳ್ಳಿ, ತುಮಕೂರು ತಾಲ್ಲೂಕು, ಢಣಾಪುರ ಹಾಗೂ ಪಾವಗಡ ತಾಲ್ಲೂಕು ನಾಗಲಾಪುರ, ನಿಡುಗಲ್ಲು ಮತ್ತು ವೈ. ಎನ್. ಹೊಸಕೋಟೆ ಈ ಸ್ಥಳಗಳಲ್ಲಿ ದೊರೆತಿರುವ ಪ್ರಮುಖ ಆಯುಧಗಳೆಂದರೆ ಅಲಗುಕತ್ತಿ, ಉಳಿಗಳು, ಕೊರೆಯುಳಿ, ದಬ್ಬಳ, ಬಾಣದ ಮೊನೆ, ಹೆರೆಗತ್ತಿ, ಕೆತ್ತುಮೊಳೆ, ಮಚ್ಚುಕತ್ತಿ, ಅಗಲವಾದ ತೆಳೆಚಕ್ಕೆ ಮತ್ತು ಇತರೆ. ಈ ಆಯುಧಗಳನ್ನು ತಯಾರಿಸಲು ಸ್ಫಟಿಕಶಿಲೆ, ಬೆಣಚುಕಲ್ಲು ಮತ್ತು ಹಾಲುಗಲ್ಲನ್ನು ಪ್ರಮುಖವಾಗಿ ಬಳಸಲಾಗಿದೆ.

ಅಂತ್ಯ ಹಳೇ ಶಿಲಾಯುಗ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯ ಹಲವಾರು ನೆಲೆಗಳು ಇಲ್ಲಿರುವುದರಿಂದ ಮತ್ತು ಆಯುಧಗಳು ಅತಿ ಹೆಚ್ಚು ಸಂಖ್ಯೆಯಲ್ಲಿ ದೊರಕುವುದರಿಂದ ಕೆಲವು ಸ್ಥಳಗಳು ಈ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯ ಆಯುಧ ಉದ್ಯಮ ಕೇಂದ್ರವಾಗಿದ್ದಿತೆಂಬ ಅಂಶ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ತಿಳಿಯುತ್ತದೆ.

ಉಪಸಂಹಾರ

ತುಮಕೂರು ಜಿಲ್ಲಾ ಪ್ರದೇಶವು ಶಿಲಾ ಸಂಸ್ಕೃತಿಗೆ ಯಾವುದೇ ಪರಿವರ್ತನೆಯನ್ನಾಗಲೀ ಅಥವಾ ತಿರುವನ್ನಾಗಲೀ ನೀಡಬಹುದೇ ಎಂಬ ಬಗ್ಗೆ ನಿರ್ಧರಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ಆದರೆ ಶಿಲಾ ಉಪಕರಣಗಳ ಆಕೃತಿ ವರ್ಗೀಕರಣ, ಕಚ್ಚಾ ವಸ್ತುಗಳ ಉಪಯೋಗ ಮತ್ತು ಗುಣಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಸ್ವಲ್ಪವಾದರು ಬದಲಾವಣೆಗಳನ್ನು ಗುರ್ತಿಸಬಹುದಾಗಿದೆ. ಇಲ್ಲಿನ ಕೆಲವು ನೆಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಈ ಮೂರೂ ಹಂತಗಳ ನಡುವಿನ ಬೆಳವಣಿಗೆಯನ್ನೂ ಗುರ್ತಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗಬಹುದು. ಒಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಇದುವರೆಗೂ ಶಿಲಾಯುಗದ ಬಗ್ಗೆ ಕಿರು ಪರಿಚಯವನ್ನಷ್ಟೇ ಕಂಡಿದ್ದ ಈ ಪ್ರದೇಶದ ಬಗ್ಗೆ ಅತಿ ಹೆಚ್ಚು ಮಾಹಿತಿಯನ್ನು ಪಡೆದುಕೊಳ್ಳಲು ಸಹಾಯಕವಾಗಿದೆ. ಅದೇ ರೀತಿ ಕರ್ನಾಟಕದ ಈ ಒಂದು ಭೂಭಾಗವೂ ಕೂಡ ಪ್ರಾಗೈತಿಹಾಸಿಕವಾಗಿ ಸರ್ವೇಕ್ಷಣೆಗೊಂಡು ಹಲವು ಮಾಹಿತಿಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸುತ್ತಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಬಹುದು. ೦